

32004L0008

L 52/50

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

21.2.2004.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2004/8/EK

(2004. gada 11. februāris)

par tādas koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū,
un ar kuru groza Direktīvu 92/42/EEK

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽⁴⁾,

tā kā:

- (1) Pašlaik Kopienā nepietiekami izmanto koģenerācijas kā enerģijas taupīšanas līdzekļa potenciālu. Augstas efektivitātes koģenerācijas, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu, veicināšana ir Kopienas prioritāte, ievērojot iespējamo ieguvumu no koģenerācijas attiecībā uz primārās enerģijas taupīšanu, elektrotīklu zudumu novēršanu un emisiju, jo īpaši siltumnīcefekta gāzu emisiju, samazināšanu. Bez tam efektīva koģenerācijā saražotās enerģijas izmantošana var pozitīvi ietekmēt arī energoapgādes drošību un Eiropas Savienības un tās dalībvalstu konkurētspēju. Tādēļ jāveic pasākumi, lai nodrošinātu šā potenciāla labāku izmantošanu iekšējā enerģijas tirgū.
- (2) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Direktīvu 2003/54/EK ⁽⁵⁾ nosaka kopīgus noteikumus elektroenerģijas ražošanai, pārvadei, sadalei un piegādei elektroenerģijas iekšējā tirgū. Šajā sakarā koģenerācijas attīstība veicina konkurenci, tai skaitā attiecībā uz jaunajiem tirgus dalībniekiem.
- (3) Zaļajā grāmatā ar nosaukumu "Eiropas energoapgādes drošības stratēģija" norādīts, ka Eiropas Savienība ļoti lielā mērā ir atkarīga no ārējiem enerģijas avotiem, kas pašlaik nodrošina 50 % pieprasījuma un, saglabājoties pašreizējām tendencēm, līdz 2030. gadam varētu nodrošināt pat 70 % pieprasījuma. Atkarība no ievēšanas un ievēšanas īpatsvara pieauguma, palielinās energoapgādes pārtraukumu vai

sarežģījumu risks. Tomēr elektroapgādes drošību nedrīkst uzskatīt par jautājumu, kas saistīts tikai ar to, lai samazinātu atkarību no ievēšanas un palielinātu vietējo ražošanu. Elektroapgādes drošībai vajadzīgas dažādas politikas iniciatīvas, kas vērstas, cita starpā, arī uz enerģijas avotu un tehnisko paņēmieni diversifikāciju un starptautisko attiecību uzlabošanu. Bez tam Zaļajā grāmatā ir uzsvērts, ka energoapgādes drošība ir būtiska noturīgai attīstībai nākotnē. Zaļajā grāmatā secināts, ka jaunu pasākumu pieņemšana, lai mazinātu enerģijas pieprasījumu, ir būtiska, gan lai samazinātu atkarību no ievēšanas, gan lai ierobežotu siltumnīcefekta gāzu emisijas. Eiropas Parlaments 2001. gada 15. novembra rezolūcijā par Zaļo grāmatu ⁽⁶⁾ aicināja veikt veicināšanas pasākumus, lai sekmētu pāreju uz efektīvām enerģijas ražošanas iekārtām, tajā skaitā termoelektrocen-trālēm.

- (4) Komisijas paziņojumā "Noturīga Eiropa labākai pasaulei – Eiropas Savienības noturīgas attīstības stratēģija", kas tika iesniegts Eiropas Padomes sanāksmē Ģēteborgā 2001. gada 15. un 16. jūnijā, norādīts, ka klimata pārmaiņas ir viens no galvenajiem noturīgas attīstības šķēršļiem, un uzsvērts, ka biežāk jāizmanto tīra enerģija un jāveic konkrēti pasākumi, lai samazinātu enerģijas pieprasījumu.
- (5) Biežāka koģenerācijas izmantošana, kas vērsta uz to, lai taupītu primāro enerģiju, varētu veidot nozīmīgu daļu to pasākumu kompleksā, kas vajadzīgi, lai izpildītu prasības, ko paredz Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotais Kioto protokols, kā arī nozīmīgu daļu visos pasākumos turpmāku saistību izpildei. Paziņojumā par Eiropas klimata pārmaiņu programmas pirmās fāzes īstenošanu Komisija norādīja, ka koģenerācijas veicināšana ir viens no pasākumiem, kas vajadzīgi, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas enerģētikas nozarē, un paziņoja par tās nodomu 2002. gadā iesniegt priekšlikumu direktīvai par koģenerācijas veicināšanu.
- (6) Eiropas Parlaments 2002. gada 25. septembra rezolūcijā par Komisijas paziņojumu par Eiropas klimata pārmaiņu programmas pirmās fāzes īstenošanu ⁽⁷⁾ atbalsta domu iesniegt priekšlikumu Kopienas pasākumu sekmēšanai, lai veicinātu termoelektrocen-trāļu izmantošanu, un aicina nekavējoties pieņemt direktīvu par termoelektrocen-trāļu izmantošanas veicināšanu.

⁽¹⁾ OV C 291 E, 26.11.2002., 182. lpp.

⁽²⁾ OV C 95, 23.4.2003., 12. lpp.

⁽³⁾ OV C 244, 10.10.2003., 1. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2003. gada 13. maija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts), Padomes 2003. gada 8. septembra kopējā nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 18. decembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽⁵⁾ OV L 176, 15.7.2003., 37. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 140 E, 13.6.2002., 543. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 273 E, 14.11.2003., 172. lpp.

- (7) Koģenerācijas nozīme tika atzīta par pamatotu arī Padomes 1997. gada 18. decembra rezolūcijā⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta 1998. gada 15. maija rezolūcijā⁽²⁾ par Kopienas stratēģiju termoelektrocentrāļu izmantošanas veicināšanai.
- (8) Padome 2000. gada 30. maija un 2000. gada 5. decembra secinājumos apstiprināja Komisijas Rīcības plānu attiecībā uz energoefektivitāti un norādīja, ka koģenerācijas veicināšana ir viena no īstermiņa prioritātēm. Eiropas Parlaments 2001. gada 14. marta rezolūcijā par Rīcības plānu attiecībā uz energoefektivitāti⁽³⁾ aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumus, lai noteiktu kopīgus noteikumus koģenerācijas veicināšanai, ja tam ir nozīme vides aizsardzībā.
- (9) Padomes 1996. gada 24. septembra Direktīvā 96/61/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli⁽⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 23. oktobra Direktīvā 2001/80/EK par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām⁽⁵⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 4. decembra Direktīvā 2000/76/EK par atkritumu sadedzināšanu⁽⁶⁾ uzsver nepieciešamību novērtēt jauno iekārtu koģenerācijas potenciālu.
- (10) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Direktīvu 2002/91/EK par ēku energoefektivitāti⁽⁷⁾ dalībvalstīm ir jānodrošina tas, ka attiecībā uz jaunām ēkām, kuru kopējā izmantojamā grīdas platība pārsniedz 1 000 m², pirms būvniecības sākuma apsver un ņem vērā tādu alternatīvo sistēmu kā siltuma un elektroenerģijas koģenerācija tehniskās īstenošanas iespējas un vides un ekonomisko pamatojumu.
- (11) Šajā direktīvā augstas efektivitātes koģenerāciju nosaka enerģijas ietaupījums, ko iegūst, apvienojot, nevis nodalot siltuma un elektroenerģijas ražošanu. Enerģijas ietaupījumam, kas pārsniedz 10 %, ir piemērojams termins "augstas efektivitātes koģenerācija". Lai palielinātu enerģijas ietaupījumu un izvairītos no enerģijas ietaupījuma zuduma, visvairāk uzmanības jāpievērš koģenerācijas staciju darbības apstākļiem.
- (12) Saistībā ar primārās enerģijas ietaupījuma novērtējumu ir svarīgi ņemt vērā stāvokli tajās dalībvalstīs, kurās lielāko daļu elektroenerģijas patērīna nodrošina ieviešana.
- (13) Pārredzamības labad ir svarīgi pieņemt saskaņotu koģenerācijas pamatdefinīciju. Ja koģenerācijas iekārtās var arī atsevišķi ražot vai nu elektroenerģiju, vai siltumu, šo ražošanas daļu izcelsmes apliecināšanas un statistikas vajadzībām nedrīkst norādīt kā koģenerāciju.
- (14) Lai nodrošinātu to, ka atbalsts, ko koģenerācijai sniedz saistībā ar šo direktīvu, ir balstīts uz lietderīgā siltuma pieprasījumu un primārās enerģijas ietaupījumu, jānosaka kritēriji, saskaņā ar kuriem nosaka un novērtē pamatdefinīcijai atbilstošās koģenerācijas energoefektivitāti.
- (15) Šīs direktīvas vispārējam mērķim jābūt saskaņota koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķināšanas paņēmiena izveidei, kā arī tās īstenošanai vajadzīgo pamatnostādņu izstrādei, ņemot vērā tādas metodes, kādas pašlaik pilnveido Eiropas Standartizācijas organizācijas. Šo metodi būtu jāpielāgo tehnikas attīstībai. Šīs direktīvas II un III pielikumā do to aprēķinu piemērošanu mikro koģenerācijas stacijām saskaņā ar proporcionalitātes principu varētu pamatot ar kompetentas, neatkarīgas iestādes apstiprinātas modeļu pārbaudes rezultātiem.
- (16) Šajā direktīvā izmantotās koģenerācijas un augstas efektivitātes koģenerācijas definīcijas neierobežo atšķirīgu definīciju izmantošanu valstu tiesību aktos tādā nolūkā, kas nav izklāstīts šajā direktīvā. Turklāt ir lietderīgi pārņemt attiecīgās definīcijas, kas ietvertas Direktīvā 2003/54/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. septembra Direktīvā 2001/77/EK par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus⁽⁸⁾.
- (17) Lietderīgā radītā siltuma mērījumi koģenerācijas iekārtas siltuma atdeves punktā liecina par nepieciešamību nodrošināt to, ka koģenerācijā saražotā lietderīgā siltuma priekšrocības netiek zaudētas augsto siltuma zudumu sadales tīklā dēļ.
- (18) Attiecība starp elektroenerģiju un siltumu ir tehnisks parametrs, kas jādefinē, lai aprēķinātu koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu.
- (19) Šajā direktīvā "koģenerācijas staciju" definīcijā var iekļaut arī iekārtas, kurās var ražot vai nu tikai elektroenerģiju, vai siltumenerģiju, piemēram, sadedzināšanas palīgiekārtas un pēcdedzināšanas krāsnis. Izcelsmes apliecināšanas un statistikas vajadzībām enerģijas ražošanu šajās iekārtās nedrīkst uzskatīt par koģenerāciju.

(1) OV C 4, 8.1.1998., 1. lpp.

(2) OV C 167, 1.6.1998., 308. lpp.

(3) OV C 343, 5.12.2001., 190. lpp.

(4) OV C 257, 10.10.1996., 26. lpp.

(5) OV L 309, 27.11.2001., 1. lpp.

(6) OV L 332, 28.12.2000., 91. lpp.

(7) OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp.

(8) OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp.

- (20) "Maza apjoma koģenerācijas" definīcijā ietver, cita starpā, mikro koģenerācijas stacijas un dalītās koģenerācijas stacijas, piemēram, koģenerācijas stacijas, kas apgādā izolētus apgabalus vai arī apmierina ierobežotu privātpersonu, uzņēmēju vai rūpniecisko patērētāju pieprasījumu.
- (21) Lai palielinātu pārredzamību par labu patērētāja izvēlei starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un elektroenerģiju, kas ražota, balstoties uz citiem paņēmieniem, jānodrošina tas, lai, pamatojoties uz saskaņotām efektivitātes atskaites vērtībām, var apliecināt to, ka elektroenerģija saražota, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju. Izcelsmes apliecināšanas shēmas pašas par sevi nenozīmē tiesības gūt labumu no valsts līmeņa atbalsta mehānismiem.
- (22) Ir svarīgi, lai izcelsmes apliecinājumos varētu ietvert visus augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas veidus. Ir svarīgi, lai izcelsmes apliecinājumi tiktu skaidri nošķirti no apmaiņai paredzētajiem sertifikātiem.
- (23) Lai nodrošinātu koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas pieaugošu izplatīšanos tirgū vidēji ilgā laikā, ir lietderīgi pieprasīt, lai visas dalībvalstis pieņem un publicē ziņojumus, kuros analizēts valsts potenciāls attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju, un iekļauj tajā atsevišķu koģenerācijas šķēršļu un apliecinājumu sistēmas ticamības nodrošināšanai veikto pasākumu analīzi.
- (24) Valsts atbalstam jābūt samērīgam ar noteikumiem Kopienas pamatnostādnēs par valsts atbalstu vides aizsardzībai⁽¹⁾, ieskaitot noteikumus, kas attiecas uz atbalsta neuzkrāšanu. Pašlaik šajās pamatnostādnēs atļauts sniegt konkrētus valsts atbalsta veidus, ja iespējams pierādīt, ka šis atbalsta pasākums labvēlīgi ietekmē vides aizsardzību tāpēc, ka konversijas efektivitāte ir īpaši augsta, šie pasākumi ļauj samazināt enerģijas patēriņu vai enerģijas ražošanas process ir videi nekaitīgāks. Dažos gadījumos šis atbalsts ir vajadzīgs, lai pilnīgāk izmantotu koģenerācijas potenciālu un jo īpaši lai ņemtu vērā nepieciešamību interbalizēt ārējās izmaksas.
- (25) Valsts atbalsta shēmās koģenerācijas veicināšanai galvenokārt jāatbalsta koģenerācija, kas balstīta uz ekonomiski pamatotu siltuma un dzesēšanas pieprasījumu.
- (26) Dalībvalstis pielieto dažādus mehānismus, ieskaitot ieguldījumu atbalstu, atbrīvojumu no nodokļiem vai to samazināšanu, zaļos sertifikātus un tiešās cenu atbalsta shēmas, lai valsts līmenī atbalstītu koģenerācijas izmantošanu. Lai saglabātu ieguldītāju uzticību, svarīgs veids, kā sasniegt šīs direktīvas mērķi, ir garantēt minēto mehānismu pienācīgu darbību, līdz sāk darboties saskaņota Kopienas sistēma. Komisija plāno pārraudzīt stāvokli un ziņot par valsts atbalsta plānu piemērošanā gūto pieredzi.
- (27) Lai pārvadītu un sadalītu augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju, jāpiemēro Direktīvas 2001/77/EK 7. panta 1., 2. un 5. punkta noteikumi, kā arī attiecīgie Direktīvas 2003/54/EK noteikumi. Kamēr enerģijas ražotājs, kurš izmanto koģenerāciju, saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav tiesīgs patērētājs Direktīvas 2003/54/EK 21. panta 1. punkta nozīmē, tarifi, kas attiecas uz papildu elektroenerģijas iepirkumu, kas dažreiz nepieciešams minētajiem enerģijas ražotājiem, jānosaka atbilstoši objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem. Attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju pieeju elektrotīkliem, īpaši mazajām un mikro koģenerācijas stacijām, var atvieglot, par to ziņojot Komisijai.
- (28) Koģenerācijas stacijas ar jaudu līdz 400 kW, kas atbilst definīcijām Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvā 92/42/EEK par efektivitātes prasībām jauniem karstā ūdens apkures katliem, kas tiek kurināti ar šķidriem vai gāzveida kurināmiem⁽²⁾, parasti neatbilst šīs direktīvas efektivitātes prasību minimumam, un tāpēc uz tām nedrīkst attiecināt minēto direktīvu.
- (29) Jāņem vērā koģenerācijas nozares īpašā struktūra, kas ietver daudzus mazus un vidējus ražotājus, jo īpaši pārskatot administratīvās procedūras, kas jāievēro, lai saņemtu atļauju koģenerācijas iekārtu ierīkošanai.
- (30) Ņemot vērā šīs direktīvas mērķi noteikt koģenerācijas veicināšanas pamatprincipus, jāuzsver stabilas ekonomiskās un administratīvās vides nepieciešamība ieguldījumiem jaunās koģenerācijas iekārtās. Dalībvalstis jāmudina risināt šo jautājumu, izveidojot atbalsta shēmas, kuru ilgums ir vismaz četri gadi, un novēršot biežas administratīvās procedūras izmaiņas utt. Turklāt dalībvalstis jāmudina nodrošināt to, ka valsts atbalsta shēmās ir ievērots izslēgšanas princips.
- (31) Koģenerācijas kopējā efektivitāte un ilgtspējība ir atkarīga no daudziem faktoriem, piemēram, no izmantotās tehnoloģijas, kurināma veida, slodzes līknēm, stacijas lieluma un arī no siltuma īpašībām. Praktisku apsvērumu dēļ un pamatojoties uz to, ka saražotā siltuma izmantošanai dažādiem mērķiem vajadzīgi dažādi siltuma temperatūras līmeņi un ka šīs un citas atšķirības ietekmē koģenerācijas efektivitāti, koģenerāciju varētu iedalīt šādās kategorijās: "rūpnieciskā koģenerācija", "siltuma koģenerācija" un "lauksaimnieciskā koģenerācija".

(1) OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

(2) OV L 167, 22.6.1992., 17. lpp.. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 93/68/EEK (OV L 220, 30.8.1993., 1. lpp.).

- (32) Saskaņā ar subsidiaritātes un proporcionālītātes principiem, kas izklāstīti Līguma 5. pantā, Kopienas līmenī jāievieš vispārēji pamatprincipi koģenerācijas veicināšanai iekšējā enerģijas tirgū, taču to īstenošana jāatstāj dalībvalstu ziņā, tādējādi ļaujot katrai dalībvalstij pašai izvēlēties to režīmu, kas vislabāk atbilst tās konkrētajai situācijai. Šī direktīva nepārsniedz minēto mērķus sasniegšanai vajadzīgo minimumu un to, kas ir vajadzīgs šim nolūkam.
- (33) Šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁽¹⁾,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķis

Šīs direktīvas mērķis ir palielināt energoefektivitāti un uzlabot piegādes drošību, nosakot pamatprincipus augstas efektivitātes siltuma un elektroenerģijas koģenerācijas, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu un primārās enerģijas ietaupījumu, veicināšanai un attīstībai iekšējā enerģijas tirgū, ņemot vērā valstu īpašos apstākļus, jo īpaši tos, kas attiecas uz klimatu un ekonomiku.

2. pants

Darbības joma

Šī direktīva attiecas uz koģenerāciju, kas definēta 3. pantā, un koģenerācijas tehniskajiem paņēmieniem, kas minēti I pielikumā.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- “koģenerācija” ir siltumenerģijas un elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
- “lietderīgais siltums” ir siltums, kas saražots koģenerācijas procesā, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu siltuma vai dzesēšanas pieprasījumu;
- “ekonomiski pamatots pieprasījums” ir pieprasījums, kas nepārsniedz vajadzīgo siltuma vai dzesēšanas jaudu un ko pretējā gadījumā atbilstoši tirgus nosacījumiem apmierinātu, izmantojot elektroenerģijas ražošanas metodes, kas nav koģenerācija;
- “koģenerācijas režīmā saražotā elektroenerģija” ir elektroenerģija, kas saražota procesā, kurš ir saistīts ar lietderīgā siltuma ražošanu un kura aprēķini veikti saskaņā ar II pielikumā noteiktajām metodēm;

- “rezerves elektroenerģija” ir elektroenerģija, ko, izmantojot elektrotīklus, piegādā ikreiz, kad tiek pārtraukts koģenerācijas process, tai skaitā apkopes laikā, vai ja koģenerācijas iekārta ir bojāta;
- “papildu elektroenerģija” ir elektroenerģija, ko, izmantojot elektrotīklus, piegādā gadījumos, kad elektroenerģijas pieprasījums ir lielāks nekā koģenerācijas procesā saražotās elektroenerģijas daudzums;
- “kopējā efektivitāte” ir gadā saražotās elektroenerģijas, mehāniskās enerģijas un lietderīgā siltuma summa attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots siltuma ražošanai koģenerācijas režīmā un bruto elektroenerģijas un mehāniskās enerģijas ražošanai;
- “efektivitāte” ir efektivitāte, kuru aprēķina, pamatojoties uz kurināmā “neto siltumietilpību” (sauktu arī par “zemāku siltumspēju”);
- “augstas efektivitātes koģenerācija” ir koģenerācija, kas atbilst III pielikumā norādītajiem kritērijiem;
- “efektivitātes atskaites vērtība atsevišķai ražošanai” ir tās alternatīvās atsevišķās siltuma un elektroenerģijas ražošanas efektivitāte, kura jāaizstāj ar koģenerāciju;
- “attiecība starp elektroenerģiju un siltumu” ir attiecība starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un lietderīgo siltumu, ko, izmantojot attiecīgās stacijas darbības datus, aprēķina laikā, kad stacija pilnībā darbojas koģenerācijas režīmā;
- “koģenerācijas stacija” ir stacija, kas var darboties koģenerācijas režīmā;
- “mikro koģenerācijas stacija” ir koģenerācijas stacija, kuras maksimāla jauda nepārsniedz 50 kW_e;
- “maza apjoma koģenerācija” ir koģenerācijas stacijas, kuru uzstādītā jauda nepārsniedz 1 Mwe;
- “ražošana koģenerācijas režīmā” ir koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas, mehāniskās enerģijas un lietderīgā siltuma summa;

Turklāt piemēro attiecīgās Direktīvas 2003/54/EK un Direktīvas 2001/77/EK definīcijas.

4. pants

Koģenerācijas efektivitātes kritēriji

1. Lai saskaņā ar III pielikumu noteiktu koģenerācijas efektivitāti, Komisija saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto procedūru ne vēlāk kā 2006. gada 21. februārī nosaka saskaņotās efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai elektroenerģijas un siltuma ražošanai. Šīs saskaņotās efektivitātes atskaites vērtības sastāv no vairākām vērtībām, kuras savstarpēji atšķir būtiski faktori, tai skaitā iekārtas izlaides gads un kurināmā veidi, un tās jānosaka saskaņā ar III pielikumā noteiktajiem principiem, pamatojoties uz sīki dokumentētu analīzi, kurā, cita starpā, ņemti vērā dati par ekspluatācijas vajadzībām reālos apstākļos, pārrobežu elektroenerģijas apmaiņu, kurināmā maisījumiem un klimatiskajiem apstākļiem, kā arī par pielietotajiem koģenerācijas tehniskajiem paņēmieniem.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

2. Komisija 1. punktā minētās saskaņotās efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai elektroenerģijas un siltuma ražošanai saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto procedūru pirmo reizi pārskata 2011. gada 21. februārī un pēc tam ik pēc četriem gadiem, lai tās atbilstu tehnoloģijas attīstībai un izmaiņām enerģijas avotu sadalījumā.

3. Dalībvalstīm, kas īsteno šo direktīvu pirms Komisija noteikusi 1. punktā minētās saskaņotās efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai elektroenerģijas un siltuma ražošanai, līdz 1. punktā minētajam datumam jāpieņem to valsts līmeņa efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai, kas izmantojamas, lai saskaņā ar III pielikumā izklāstītajām metodēm aprēķinātu primārās enerģijas ietaupījumu, kas radies, izmantojot koģenerāciju.

5. pants

Izcelsmes apliecinājums augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotajai elektroenerģijai

1. Pamatojoties uz 4. panta 1. punktā minētajām saskaņotajām efektivitātes atskaites vērtībām, dalībvalstis ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šo vērtību pieņemšanas nodrošina to, lai būtu iespējams apliecināt augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas izcelsmi saskaņā ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikusi katra dalībvalsts. Tās nodrošina to, ka šāds elektroenerģijas izcelsmes apliecinājums ļauj ražotājiem uzskatāmi pierādīt, ka to pārdotā elektroenerģija ir saražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, un ka šādā nolūkā to izsniedz pēc ražotāja pieprasījuma.

2. Dalībvalstis var izraudzīties vienu vai vairākas kompetentas iestādes, kas nav atkarīgas no ražošanas un sadales darbībām, lai tās uzraudzītu 1. punktā minēto izcelsmes apliecinājumu izsniegšanu.

3. Dalībvalstis vai kompetentās iestādes ievieš attiecīgus mehānismus, lai nodrošinātu to, ka izcelsmes apliecinājums ir gan precīzs, gan ticams, un tās izklāsta pasākumus, kas veikti, lai nodrošinātu apliecinājumu sistēmas ticamību, 10. panta 1. punktā minētajā ziņojumā.

4. Izcelsmes apliecināšanas shēmas pašas par sevi nenozīmē tiesības gūt labumu no valsts līmeņa atbalsta mehānismiem.

5. Izcelsmes apliecinājumā:

- norāda elektroenerģijas ražošanā izmantotā degvielas avota zemāko siltumspēju, norāda tā siltuma izmantojumu, kas iegūts līdz ar elektroenerģiju, un visbeidzot norāda ražošanas datumu un vietu,
- saskaņā ar II pielikumu norāda augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu, uz kuru attiecas apliecinājums,
- norāda primārās enerģijas ietaupījumu, kas aprēķināts saskaņā ar III pielikumu, pamatojoties uz Komisijas noteiktajām saskaņotajām efektivitātes atskaites vērtībām, kā minēts 4. panta 1. punktā.

Dalībvalstis var iekļaut izcelsmes apliecinājumā papildu informāciju.

6. Šāds izcelsmes apliecinājums, kas izsniegts saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstīm abpusēji jāatzīst, taču vienīgi kā 5. punktā minēto elementu pierādījums. Atteikums atzīt izcelsmes apliecinājumu par šādu pierādījumu, jo īpaši ar krāpšanas novēršanu saistītu iemeslu dēļ, jāpamato ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem.

Izcelsmes apliecinājuma atzīšanas atteikuma gadījumā Komisija var piespiest atteikuma paudēju atzīt izcelsmes apliecinājumu, jo īpaši attiecībā uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ar kuriem pamatota šāda atzīšana.

6. pants

Valsts potenciāls attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju

1. Dalībvalstis veic valsts potenciāla analīzi attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerācijas, tai skaitā augstas efektivitātes mikro koģenerācijas, izmantošanu.

2. Šī analīze:

- ir balstīta uz labi dokumentētiem zinātniskiem datiem un atbilst IV pielikumā minētajiem kritērijiem,
- norāda uz visu augstas efektivitātes koģenerācijas izmantošanai piemēroto lietderīgo apkures un dzesēšanas pieprasījumu potenciālu, kā arī koģenerācijā izmantojamā kurināmā un citu enerģijas resursu pieejamību,
- ietver atsevišķu to šķēršļu analīzi, kas varētu aizkavēt valsts potenciāla izmantošanu attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju. Šajā analīzē jo īpaši ņem vērā šķēršļus, kas saistīti ar kurināmā cenām un izmaksām un tā pieejamību, šķēršļus, kas saistīti ar jautājumiem, kas skar elektrotīklus, šķēršļus, kas saistīti ar administratīvām procedūrām, un šķēršļus, kas saistīti ar nepietiekamu ārējo izmaksu internalizāciju enerģijas cenās.

3. Dalībvalstis pirmo reizi ne vēlāk kā 2007. gada 21. februārī un pēc tam ik pēc četriem gadiem pēc Komisijas pieprasījuma, kas iesniegts vismaz sešus mēnešus pirms noteiktā datuma, novērtē veikumu attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerācijas īpatsvara palielināšanu.

7. pants

Atbalsta shēmas

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka koģenerāciju – gan pašreizējās, gan turpmākās stacijas – atbalsta, pamatojoties uz lietderīgā siltuma pieprasījumu un primārās enerģijas ietaupījumu, ņemot vērā enerģijas pieprasījuma samazināšanas iespējas, ko piedāvā citi ekonomiski īstenojami un vides aizsardzības ziņā izdevīgi pasākumi, piemēram, citi energoefektivitātes pasākumi.

2. Neskarot Līguma 87. un 88. pantu, Komisija novērtē tādu dalībvalstu izmantoto atbalsta mehānismu piemērošanu, saskaņā ar kuriem ražotājs, kurš izmanto koģenerāciju, balstoties uz valsts iestāžu izdotajiem noteikumiem, saņem tiešu vai netiešu atbalstu, un kuri varētu izraisīt tirdzniecības ierobežojumus.

Komisija apsver, vai šie mehānismi veicina Līguma 6. pantā un 174. panta 1. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu.

3. Šīs direktīvas 11. pantā minētajā ziņojumā Komisija sniedz labi dokumentētu šā panta 2. punktā minēto dažādo atbalsta mehānismu piemērošanā gūtās pieredzes un to līdzāspastāvēšanas analīzi. Šajā ziņojumā novērtē atbalsta sistēmu sasniegumus, tai skaitā izmaksu lietderību augstas efektivitātes koģenerācijas izmantošanas veicināšanā saskaņā ar 6. pantā minēto valsts potenciālu. Turklāt šajā ziņojumā pārskata to, kādā mērā atbalsta shēmas ir veicinājušas stabīlu nosacījumu izveidi ieguldījumiem koģenerācijā.

8. pants

Elektrotīklu sistēma un tarifu jautājumi

1. Lai nodrošinātu augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas pārvadi un sadali, piemēro Direktīvas 2001/77/EK 7. panta 1., 2. un 5. punkta noteikumus, kā arī attiecīgos Direktīvas 2003/54/EK noteikumus.

2. Kamēr enerģijas ražotājs, kurš izmanto koģenerāciju, saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav tiesīgais patērētājs Direktīvas 2003/54/EK 21. panta 1. punkta nozīmē, dalībvalstīm jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to, ka tarifus, kas attiecas uz elektroenerģijas iepirkumu rezerves elektroenerģijas vai papildu elektroenerģijas ražošanai, nosaka, pamatojoties uz publicētajiem tarifiem un noteikumiem.

3. Paziņojot par to Komisijai, attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju dalībvalstis var īpaši atvieglot pieeju elektrotīkliem mazajām un mikro koģenerācijas stacijām.

9. pants

Administratīvās procedūras

1. Dalībvalstis vai to izraudzītās kompetentās iestādes novērtē pašreizējo likumā noteikto pamatu un reglamentējošos noteikumus attiecībā uz atļaujas izsniegšanas kārtību vai citām procedūrām, kas noteiktas Direktīvas 2003/54/EK 6. pantā un ko piemēro augstas efektivitātes koģenerācijas stacijām.

Šādu novērtēšanu veic, lai:

- veicinātu to, ka koģenerācijas staciju uzbūve atbilst ekonomiski pamatotam saražotā lietderīgā siltuma pieprasījumam, un novērstu to, ka saražotais siltuma daudzums pārsniedz lietderīgā siltuma daudzumu;
- samazinātu reglamentējošos un nereglamentējošos koģenerācijas attīstības šķēršļus;
- racionalizētu un paātrinātu administratīvās procedūras attiecīgajā pārvaldes līmenī; un

d) nodrošinātu to, ka noteikumi ir objektīvi, pārredzami un nediskriminējoši, kā arī to, ka tajos pilnībā ievērotas koģenerācijas dažādo tehnisko paņēmieni īpatnības.

2. Ja tas atbilst valsts tiesību aktiem, dalībvalstis norāda, kurš posms ir sasniegts, jo īpaši:

- koordinācijā starp dažādām administratīvām iestādēm attiecībā uz termiņiem, atļauju pieteikumu saņemšanu un izskatīšanu;
- šā panta 1. punktā minēto darbību iespējamo pamatnostādņu un operatīvas plānošanas pamatojuma sastādīšanā ražotājiem, kuri izmanto koģenerāciju; un
- to institūciju izvēlē, kas būs vidutējās strīdos starp iestādēm, kuras atbild par atļauju izsniegšanu, un atļauju pieprasītājiem.

10. pants

Dalībvalstu ziņojumi

1. Dalībvalstis ne vēlāk kā 2006. gada 21. februārī publicē ziņojumu, iekļaujot tajā to analīzi un novērtējumu rezultātus, kas veikti saskaņā ar 5. panta 3. punktu, 6. panta 1. punktu un 9. panta 1. un 2. punktu.

2. Dalībvalstis ne vēlāk kā 2007. gada 21. februārī un pēc tam ik pēc četriem gadiem pēc Komisijas pieprasījuma, kas iesniegts vismaz sešus mēnešus pirms noteiktā datuma, publicē ziņojumu, kurā iekļauj 6. panta 3. punktā minētā novērtējuma rezultātus.

3. Dalībvalstis Komisijai iesniedz statistiku par valsts koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un siltumu pirmo reizi par 2003. gada datiem līdz 2004. gada decembra beigām un pēc tam ik gadu saskaņā ar II pielikumā noteiktajām metodēm.

Tās iesniedz arī ikgadējo koģenerācijas jaudas un koģenerācijā izmantotā kurināmā statistiku. Dalībvalstis var saskaņā ar III pielikumā noteiktajām metodēm iesniegt statistiku par primārās enerģijas ietaupījumu, kas sasniegts, izmantojot koģenerāciju.

11. pants

Komisijas ziņojumi

1. Pamatojoties uz ziņojumiem, kas iesniegti, ievērojot 10. pantu, Komisija pārskata šīs direktīvas piemērošanu un ne vēlāk kā 2008. gada 21. februārī un pēc tam ik pēc četriem gadiem iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei progresa ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu.

Jo īpaši šajā ziņojumā:

- aplūko veikumu virzībā uz 6. pantā minētā valsts potenciāla izmantošanu attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju;
- novērtē to, cik lielā mērā nosacījumi un procedūras, kas veido pamatnosacījumus koģenerācijai iekšējā enerģijas tirgū, ir balstīti uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ievērojot koģenerācijas priekšrocības;

- c) pārbauda dažādo koģenerācijas atbalsta mehānismu piemērošanā gūto pieredzi un to līdzāspastāvēšanu;
- d) pārskata efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai ražošanai, pamatojoties uz pašreizējiem tehniskajiem paņēmieniem.

Vajadzības gadījumā Komisija kopā ar ziņojumu iesniedz turpmākus priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.

2. Novērtējot 1. punkta a) apakšpunktā minēto veikumu, Komisija apsver, cik lielā mērā izmantots 6. pantā minētais valsts potenciāls attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju vai cik lielā mērā to paredzēts izmantot, ņemot vērā dalībvalsts veiktos pasākumus, apstākļus, tai skaitā klimatiskos apstākļus, un iekšējā enerģijas tirgus ietekmi, kā arī citu Kopienas iniciatīvu, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK ⁽¹⁾, sekas.

Vajadzības gadījumā Komisija iesniedz turpmākus priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei, galvenokārt ar mērķi izveidot rīcības plānu augstas efektivitātes koģenerācijas attīstīšanai Kopienā.

3. Novērtējot 4. panta 1. punktā minēto aprēķina metožu turpmākas saskaņošanas apjomu, Komisija apsver 12. pantā, kā arī II un III pielikumā minēto aprēķinu līdzāspastāvēšanas ietekmi uz iekšējo enerģijas tirgu, ņemto vērā arī valsts atbalsta mehānismu piemērošanā gūto pieredzi.

Vajadzības gadījumā Komisija iesniedz turpmākus priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei ar mērķi turpmāk saskaņot aprēķina metodes.

12. pants

Alternatīvas aprēķinu metodes

1. Līdz 2010. gada beigām, iepriekš saņemot Komisijas apstiprinājumu, dalībvalstis var izmantot citas metodes, kas nav paredzētas II pielikuma b) punktā, lai no paziņotajiem skaitļiem atņemtu iespējamo elektroenerģijas daudzumu, kas nav saražots koģenerācijas procesā. Tomēr 5. panta 1. punktā un 10. panta 3. punktā minētajiem mērķiem koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu nosaka saskaņā ar II pielikumu.

2. Dalībvalstis var aprēķināt primārās enerģijas ietaupījumu, kas radies, ražojot siltumu, elektroenerģiju un mehānisko enerģiju, saskaņā ar III pielikuma c) punktu, neizmantojot II pielikumu, lai izslēgtu siltumu, kas nav ražots koģenerācijas procesā, un šā procesa elektroenerģijas daļu. Šādu ražošanu var uzskatīt par augstas efektivitātes koģenerāciju, ja tā atbilst III pielikuma a) punktā minētajiem efektivitātes kritērijiem un ja attiecībā uz koģenerācijas stacijām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir

lielāka par 25 MW, kopējā efektivitāte pārsniedz 70 %. Tomēr šādā ražošanā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu izcelsmes apliecināšanas un statistikas vajadzībām nosaka saskaņā ar II pielikumu.

3. Līdz 2010. gada beigām dalībvalstis, izmantojot alternatīvās metodes, var definēt koģenerāciju kā augstas efektivitātes koģenerāciju, nepārbaudot, vai koģenerācijas režīmā saražotā enerģija atbilst III pielikuma a) punkta kritērijiem, ja valsts līmenī ir pierādīts, ka koģenerācijas režīmā saražotā enerģija, ko nosaka ar šādām alternatīvām aprēķinu metodēm, caurmērā atbilst III pielikuma a) punkta kritērijiem. Ja attiecībā uz šādu enerģiju izsniedz izcelsmes apliecinājumu, tad apliecinājumā norādītā koģenerācijas efektivitāte nepārsniedz III pielikuma a) punktā minēto kritēriju robežvērtības, izņemot gadījumus, kad aprēķini saskaņā ar III pielikumu liecina par pretējo. Tomēr šādā ražošanā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu izcelsmes apliecināšanas un statistikas vajadzībām nosaka saskaņā ar II pielikumu.

13. pants

Pārskatīšana

1. Robežvērtības, ko izmanto II pielikuma a) punktā minētajos koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķinos, pielāgo tehnikas attīstībai atbilstoši 14. panta 2. punktā minētajai procedūrai.

2. Robežvērtības, ko izmanto III pielikuma a) punktā minētajos koģenerācijas efektivitātes un primārās enerģijas ietaupījuma aprēķinos, pielāgo tehnikas attīstībai atbilstoši 14. panta 2. punktā minētajai procedūrai.

3. Pamatnostādnes II pielikuma d) punktā minētajai attiecības noteikšanai starp elektroenerģiju un siltumu pielāgo tehnikas attīstībai atbilstoši 14. panta 2. punktā minētajai procedūrai.

14. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz Komiteja.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

15. pants

Transponēšana

Ne vēlāk kā 2006. gada 21. februārī dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to tās tūlīt informē Komisiju.

⁽¹⁾ OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.

Kad dalībvalstis pieņem šos tiesību aktus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāmas šādas atsauces.

16. pants

Direktīvas 92/42/EEK grozījumi

Direktīvas 92/42/EEK 3. panta 1. punktam pievieno šādu ievilkumu:

“— koģenerācijas stacijām, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīvā 2004/8/EK par koģenerācijas, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu, veicināšanu iekšējā enerģijas tirgū (*).”

(*) OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.”

17. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā tās publicēšanas dienā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

18. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2004. gada 11. februārī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

P. COX

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

M. McDOWELL

*I PIELIKUMS***Koģenerācijas tehniskie paņēmieni, uz kuriem attiecas šī direktīva**

- a) Kombinētā cikla gāzes turbīna ar siltuma reģenerāciju
  - b) Tvaika pretspiediena turbīna
  - c) Tvaika kondensācijas turbīna
  - d) Gāzes turbīna ar siltuma reģenerāciju
  - e) Iekšdedzes dzinējs
  - f) Mikro turbīnas
  - g) Sterlinga dzinēji
  - h) Kurināmā elementi
  - i) Tvaika dzinēji
  - j) Organiskais Renkina cikls
  - k) Citi tehniskie paņēmieni vai to kombinācijas, kas atbilst 3. panta a) punktā noteiktajai definīcijai
-

II PIELIKUMS

Koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķināšana

Vērtības, ko izmanto koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķināšanai, nosaka, pamatojoties uz stacijas paredzamo vai faktisko darbību normālos lietošanas apstākļos. Attiecībā uz mikro koģenerācijas stacijām šos aprēķinus var balstīt uz apstiprinātām vērtībām.

- a) Koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu uzskata par vienlīdzīgu ar stacijas kopējo gadā saražotās elektroenerģijas daudzumu, ko mēra galvenā ģeneratora izejas punktā:
- i) koģenerācijas stacijās, kas atbilst I pielikuma b), d), e), f), g) un h) tipam un kuru dalībvalstu noteiktā gada kopējā efektivitāte ir vismaz 75 %, un
  - ii) koģenerācijas stacijās, kas atbilst I pielikuma a) un c) tipam un kuru dalībvalstu noteiktā gada kopējā efektivitāte ir vismaz 80 %.
- b) Koģenerācijas stacijās, kuru gada kopējā efektivitāte ir zemāka par to, kas minēta a) punkta i) apakšpunktā (koģenerācijas stacijas, kas atbilst I pielikuma b), d), e), f), g) un h) tipam) vai kuru gada kopējā efektivitāte ir zemāka par to, kas minēta a) punkta ii) apakšpunktā (koģenerācijas stacijas, kas atbilst I pielikuma a) un c) tipam), koģenerāciju aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$$

kur

E_{CHP} ir koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums,

C ir attiecība starp elektroenerģiju un siltumu,

H_{CHP} ir koģenerācijas režīmā saražotā lietderīgā siltuma daudzums (šim nolūkam aprēķināts kā kopējais saražotais siltuma daudzums, no kura atņemts siltuma daudzums, kas saražots atsevišķos apkures katlos vai iegūts, ekstrahējot tiešo tvaiku no tvaika ģeneratora pirms turbīnas).

Koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķins jāpamato ar faktisko attiecību starp elektroenerģiju un siltumu. Ja nav zināma faktiskā attiecība starp elektroenerģiju un siltumu koģenerācijas stacijā, attiecībā uz stacijām, kas atbilst I pielikuma a), b), c), d) un e) tipam, galvenokārt statistikas vajadzībām var izmantot šādas standarta vērtības, ja aprēķinātais koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums ir mazāks par kopējo stacijā saražoto elektroenerģijas daudzumu vai vienāds ar to:

Stacijas tips	Standarta attiecība starp elektroenerģiju un siltumu, C
Kombinētā cikla gāzes turbīna ar siltuma reģenerāciju	0,95
Tvaika pretspiediena turbīna	0,45
Tvaika kondensācijas turbīna	0,45
Gāzes turbīna ar siltuma reģenerāciju	0,55
Iekšdedzes dzinējs	0,75

Ja dalībvalstis ievieš standarta vērtības attiecībai starp elektroenerģiju un siltumu stacijās, kas atbilst I pielikuma f), g), h), i), j) un k) tipam, šādas vērtības publicē un par tām paziņo Komisijai.

- c) Ja daļu koģenerācijas procesā izmantotajā kurināmajā esošās enerģijas atgūst ķīmisku vielu veidā un pārstrādā, šo daļu var atņemt no izmantotā kurināmā daudzuma pirms a) un b) punktā izmantotās kopējās efektivitātes aprēķināšanas.
- d) Ja stacija koģenerācijas režīmā darbojas ar mazāku jaudu, dalībvalstis var noteikt attiecību starp elektroenerģiju un siltumu kā attiecību starp elektroenerģiju un lietderīgo siltumu, izmantojot attiecīgās stacijas darbības datus.
- e) Komisija saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto procedūru nosaka sīki izstrādātas pamatnostādnes II pielikuma īstenošanai un piemērošanai, tai skaitā attiecības noteikšanai starp elektroenerģiju un siltumu.
- f) To aprēķinu vajadzībām, kas veikti saskaņā ar a) un b) punktu, dalībvalstis var ievērot citus pārskata periodus, kas nav vienu gadu gari.

III PIELIKUMS

Koģenerācijas procesa efektivitātes noteikšanas metodes

Vērtības, ko izmanto koģenerācijas efektivitātes un primārās enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai, nosaka, pamatojoties uz stacijas paredzamo vai faktisko darbību normālos lietošanas apstākļos.

a) Augstas efektivitātes koģenerācija

Šajā direktīvā augstas efektivitātes koģenerācija atbilst šādiem kritērijiem:

- ražošanas koģenerācijas režīmā koģenerācijas stacijās salīdzinājumā ar atskaites vērtībām siltuma un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai ļauj sasniegt primārās enerģijas ietaupījumu vismaz 10 % apmērā, ko aprēķina saskaņā ar b) punktu,
- ražošanu maza apjoma koģenerācijas stacijās un mikro koģenerācijas stacijās, kas ļauj sasniegt primārās enerģijas ietaupījumu, var uzskatīt par augstas efektivitātes koģenerāciju.

b) Primārās enerģijas ietaupījuma aprēķināšana

Primārās enerģijas ietaupījuma apjomu, kuru sasniedz koģenerācijas režīmā, kas definēts saskaņā ar II pielikumu, aprēķina, balstoties uz šādu formulu:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

kur

PES ir primārās enerģijas ietaupījums.

CHP H_{η} ir siltuma efektivitāte, kas sasniegta, ražojot koģenerācijas režīmā, un kuru formulē kā gadā saražoto lietderīgo siltumu attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai koģenerācijas režīmā saražotu kopējo lietderīgā siltuma un elektroenerģijas daudzumu.

Ref H_{η} ir efektivitātes atskaites vērtība atsevišķai siltuma ražošanai.

CHP E_{η} ir elektroenerģijas efektivitāte, kas sasniegta, ražojot koģenerācijas režīmā, un kuru formulē kā gadā koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai koģenerācijas režīmā saražotu kopējo lietderīgā siltuma un elektroenerģijas daudzumu. Ja koģenerācijas stacijā ražo mehānisko enerģiju, gadā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu var palielināt, iekļaujot tajā papildu vienību, kas ir mehāniskās enerģijas daudzumam ekvivalents elektroenerģijas daudzums. Šī papildu vienība nedod tiesības izsniegt izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar 5. pantu.

Ref E_{η} ir efektivitātes atskaites vērtība atsevišķai elektroenerģijas ražošanai.

c) Enerģijas ietaupījuma aprēķināšana, izmantojot alternatīvas aprēķinu metodes saskaņā ar 12. panta 2. punktu

Ja primārās enerģijas ietaupījumu ražošanas procesā aprēķina saskaņā ar 12. panta 2. punktu, primārās enerģijas ietaupījumu aprēķina, izmantojot šā pielikuma b) punktā doto formulu, aizstājot:

“CHP H_{η} ” ar “ H_{η} ” un

“CHP E_{η} ” ar “ E_{η} ”,

kur

H_{η} ir ražošanas procesa siltuma efektivitāte, ko formulē kā gadā saražotā siltuma daudzumu attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai saražotu kopējo siltuma un elektroenerģijas daudzumu.

E_{η} ir ražošanas procesa elektroenerģijas efektivitāte, ko formulē kā gadā saražotās elektroenerģijas daudzumu attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai saražotu kopējo siltuma un elektroenerģijas daudzumu. Ja koģenerācijas stacijā ražo mehānisko enerģiju, gadā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu var palielināt, iekļaujot tajā papildu vienību, kas ir mehāniskās enerģijas daudzumam ekvivalents elektroenerģijas daudzums. Šī papildu vienība nedod tiesības izsniegt izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar 5. pantu.

d) To aprēķinu vajadzībām, kas veikti saskaņā ar šā pielikuma b) un c) punktu, dalībvalstis var ievērot citus pārskata periodus, kas nav vienu gadu gari.

e) Attiecībā uz mikro koģenerācijas stacijām primārās enerģijas ietaupījumu var aprēķināt, balstoties uz apstiprinātām vērtībām.

f) *Efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai*

Principi, saskaņā ar kuriem nosaka 4. panta 1. punktā minētās efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai un uz kuriem balstīta šā pielikuma b) punktā dotā formula, nosaka darbības efektivitāti siltuma un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai, kuru jāaizstāj ar koģenerāciju.

Efektivitātes atskaites vērtības aprēķina saskaņā ar šādiem principiem:

1. Attiecībā uz koģenerācijas stacijām, kas definētas 3. pantā, salīdzinājums ar atsevišķo elektroenerģijas ražošanu balstās uz principu, ka salīdzina viena veida kurināmo.
2. Katru koģenerācijas staciju salīdzina ar labāko šīs stacijas izlaides gadā tirgū pieejamo un ekonomiski pamatoto tehnoloģiju atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai.
3. Efektivitātes atskaites vērtības koģenerācijas stacijām, kas ir vecākas par 10 gadiem, nosaka, pamatojoties uz atskaites vērtībām 10 gadus vecām stacijām.
4. Efektivitātes atskaites vērtības atsevišķai elektroenerģijas un siltuma ražošanai atspoguļo klimatiskās atšķirības starp dalībvalstīm.

IV PIELIKUMS

Kritēriji valsts potenciāla analīzei attiecībā uz augstas efektivitātes koģenerāciju

- a) Šīs direktīvas 6. pantā minētajā valsts potenciāla analīzē aplūko:
- kurināmā veidus, kurus varētu lietot, lai izmantotu koģenerācijas potenciālu, kā arī īpašus apsvērumus par to, kā, izmantojot koģenerāciju, iespējams paplašināt neizsīkstošo enerģijas avotu izmantošanu valsts siltuma tirgū,
  - koģenerācijas tehnisko paņēmieni veidus, kā minēts I pielikumā, kurus varētu lietot, lai izmantotu valsts potenciālu,
  - atsevišķas siltuma un elektroenerģijas vai, ja iespējams, mehāniskās enerģijas ražošanas veidus, kurus varētu aizstāt ar augstas efektivitātes koģenerāciju,
  - potenciāla dalījumu pašreizējo iekārtu modernizācijā un jaunu iekārtu būvniecībā.
- b) Analīzē iekļauj attiecīgus mehānismus, lai novērtētu tādu izmaksu lietderību (izteikta kā primārās elektroenerģijas ietaupījums), kas saistītas ar augstas efektivitātes koģenerācijas daļas palielināšanu valsts enerģijas bilancē. Izmaksu lietderības analīzē ņem vērā arī valsts saistības, ko tā uzņēmusies, ievērojot saistības par klimata pārmaiņām, kuras Kopienas uzņēmusies atbilstoši Kioto protokolam, kas pievienots Apvienoto Nāciju Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām.
- c) Valsts koģenerācijas potenciāla analīzē norāda potenciālu 2010., 2015. un 2020. gadam un, ja iespējams, iekļauj attiecīgus tāmes aprēķinus par katru no šiem termiņiem.
-